

1. Гонюкова Л.В. Гендерна політика в Україні: проблеми та перспективи // Гендерна політика міст: історія і сучасність: Матеріали II Міжнар. наук.-практ. конф. –Харків: Озон-Інвест, 2007. –Вип.2. –С.33–38.

2. ФН ООН, Гендерна тематична група, 1998

Федоров Едуард Владиславович,
здобувач вищої освіти II-го курсу
факультету підготовки фахівців
для органів досудового розслідування

Біліченко Валерій Віталійович
Старший викладач кафедри
Тактико-спеціальної підготовки
Дніпропетровського державного
Університету внутрішніх справ

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВ, СВОБОД ТА ЗАКОННИХ ІНТЕРЕСІВ ГРОМАДЯН ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ ЗАХОДІВ

Одним із найбільш суперечних питань сьогодення є забезпечення публічного порядку та безпеки на території України. Статусу важливих зазначені вище питання набувають враховуючи культурні, економічні, демографічні та адміністративно-територіальні особливості регіону. Вирішення проблем у сфері забезпечення публічного порядку має високий пріоритет для органів державної влади через високий рівень злочинності, який зростає з кожним роком при цьому варто врахувати те, що злочини мають стрімку тенденцію до зростання, збільшення в масштабах, злочинці організовуються в більш великі угруповання через що збільшується кількість постраждалих та зростає ступінь наслідків. Через складність досліджуваного питання, ця тема залишається й досі актуальною.

Звертаючись до статистики, впродовж останніх 7 років кількість публічних заходів та різного роду акцій безперервно зростає. Кожного року в них приймає участь приблизно 70 млн. громадян України. Розподіляючи на структурні одиниці то у громадсько-політичних акціях беруть участь 50%, 30 % беруть участь у масових заходах з приводу блокування транспортних комунікацій, 10% - стосовно голодування, 3% - страйки, 6% - інші причини та чинники. Одним із найважливіших результатів правоохоронної діяльності працівників Національної поліції повинно бути підтримання публічного порядку та безпеки. При цьому потрібно приймати правильні рішення з урахуванням усіх аспектів людської діяльності для запобігання порушень громадського порядку та безпеки[1, с. 2].

При вивченні особливостей даного питання потребує теоретичного ви-

значення цього явища. Розглядаючи проблему розуміння значення поняття “масові заходи”, потрібно наголосити, що офіційного визначення цього поняття, яке б дозволяло розкрити характерні особливості та відмежувати його від інших родових явищ, як скупчення людей до магазину чи зібрання фанатів перед концертом до недавнього часу не було.

В Інструкції “Про дії органів і підрозділів внутрішніх справ щодо організації й забезпечення охорони громадського порядку і безпеки громадян під час проведення масових заходів та акцій” подається така дефініція “масовий захід”, це заходи громадсько-політичного, релігійного, спортивного, культурно-видовищного характеру за участю значної кількості громадян, що проводяться з нагоди відзначення офіційних(державних), професійних, релігійних свят, пам’ятних дат, а також за ініціативою політичних партій, рухів, громадських об’єднань, релігійних конфесій, громад, окремих громадян, спортивних організацій, закладів культури тощо [3]. В основному ця дефініція має загальний характер, лише участь значної кількості учасників характеризує масові заходи та ознака великої кількості людей не уточнює рамок кількості учасників заходів та конкретних місць їх скупчення[2].

Вчені наголошують на тому, що під час проведення масових заходів можна застосовувати прийоми профілактики адміністративних проступків, такі як: спеціальна, індивідуальна та соціальна. Соціальна профілактика представляє собою структуру соціальних способів та прийомів для подолання негативної дії суб’єктивних і об’єктивних факторів на вчинення адміністративних правопорушень. Прикладами соціальної профілактики є: забезпечення злагодженої роботи з державними органами, громадськістю, народними формуваннями, ЗМІ з питань застереження від скоєння адміністративних правопорушень; планування та розроблення програм загальнодержавного рівня щодо попередження адміністративних правопорушень[4; 5, с.144].

Зазначені вище визначення масових заходів та їх класифікація дають спроможність зробити підсумок про особливу небезпечність та стихійність цього явища. Значення правоохоронної системи у забезпеченні громадського порядку під час проведення масових заходів є надзвичайно вагомим, бо саме правоохоронці забезпечують належний публічний порядок та підтримують публічну безпеку під час проведення масових заходів.

Потрібно зазначити нормативно-правову базу, що регламентує роботу органів НПУ у галузі забезпечення публічної безпеки та порядку для ширшого розуміння яким чином вони забезпечують підтримання прав, свобод та інших законних інтересів громадян. Найважливішими нормативно-правовими актами в цій галузі є: Конституція України, Закон України “Про Національну поліцію” від 2 липня 2015р. До спеціальних актів слід віднести Закон України “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону від 22 червня 2000р. № 1835-III [6], “Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв’язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів” від 8 липня 2011р. № 3673-VI [7].

Право громадян на мирні збори, без зброї та проводити масові заходи, такі як: збори, походи та демонстрації, закріплене та гарантоване основним законом України, а саме у статті 39 Конституції України. При прояві особою цих прав виключається будь-яке посягання на права та свободи, честь і гідність інших людей.

Система органів НПУ підтримує додержання громадянами прав і свобод людини та громадянина в порядку закріпленому Законом, при виконанні службових задач по забезпеченню правопорядку під час публічних заходів, вони зобов'язані: поважати та не порушувати права і свободи людини та громадянина; надавати допомогу особам, які постраждали через вчинення правопорушень, нещасних інцидентів, а також особам, які опинилися в безпорадному становищі або стані, небезпечному для їх життя чи здоров'я; забезпечувати публічний порядок під час проведення масових заходів комерційного характеру на кошти осіб, які їх організували; забезпечення збереження знайдених, вилучених у затриманих осіб майна та вживати заходів по їх схоронності до повернення їх законному власнику; припиняти правопорушення та ін.

Отже, підсумовуючи визначене, в умовах стрімкого збільшення кількості громадян, які приймають участь у масових заходах Національній поліції потрібно приймати правильні рішення відповідно до ситуацій, які можуть скластися під час публічного заходу, аби не порушити законні права та свободи громадян, які проводять мирні збори громадян. Також існують проблеми з визначенням поняття “масові заходи” для кращого відокремлення їх від інших схожих за своїми якостями зібрань людей, аби поліцейські могли виконувати свої повноваження в повному обсязі для забезпечення дотримання прав і свобод громадян під час проведення цих заходів.

1. Возник М.В. Організаційно-правові засади управління органами внутрішніх справ при забезпеченні масових заходів: автореф. Дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.07 “Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право” / М.В. Возник ; Академія управління МВС України. – К., 2010. – 20с.

2. Яременко А.О. Щодо визначення поняття заходів / А.О. Яременко // Вісник Харківського національного університету внутрішніх справ. – 2006 р. – Вип. 34 – с. 32-38.

3. Про затвердження Настанови “Про дії органів і підрозділів внутрішніх справ щодо організації й забезпечення охорони громадського порядку і безпеки громадян під час проведення масових заходів та акцій” : Наказ Міністерства внутрішніх справ України від 11 квітня 2005 р. № 230 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : [http:// rada.gov.ua](http://rada.gov.ua)

4. Джагупов Г.В. Окремі питання забезпечення громадської безпеки під час проведення спортивно-масових заходів / Г.В. Джагупов // Право і безпека. – 2009. – № 4. – С. 112–115. URL : http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pib_2009_4_26.

5. Жила С.Ю. Правові та організаційні засади забезпечення громадської безпеки підрозділами Національної поліції : дис. ... канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 «Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право» / С.Ю. Жила; Одеський ун-т внутр. справ. – О., 2016. – 222 с.

6. Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону: Закон України від 22.06 червня 2000 р. № 1835-III // Відомості Верховної Ради України. –

2000. – № 40. – Ст. 338.

7. Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів : Закон України від 8 липня 2011 р. № 3673-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2012. – № 9. – Ст. 64.

Федченко Володимир Михайлович
кандидат юридичних наук, доцент,
професор кафедри кримінального процесу,
Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ

ОКРЕМІ ПИТАННЯ З ПЕРЕДАННЯ ТА ПЕРЕЙНЯТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ У РАМКАХ МІЖНАРОДНОГО СПІВРОБІТНИЦТВА

У разі необхідності в проведенні процесуальних дій на території іноземної держави та можливості їх виконання згідно з чинними міжнародними договорами та іншим законодавством України готується запит (доручення, клопотання) про міжнародне співробітництво органом, який здійснює кримінальне провадження, або уповноваженим ним органом згідно з вимогами КПК та відповідного міжнародного договору України (ст. 548 КПК України).

Правовою основою здійснення міжнародної правової допомоги у кримінальному провадженні є не лише положення КПК України, але й двохсторонні, багатосторонні договори з питань міжнародної правової допомоги у кримінальному провадженні [1, 2].

Одним з різновидів міжнародної правової допомоги у кримінальному провадженні є передання та перейняття кримінального провадження. Передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави нарядом з Європейською конвенцією «Про передачу провадження у кримінальних справах» 1972 року передбачено і положеннями чинного КПК України. Вказаними нормами визначено, що розгляд клопотання слідчого, погодженого з прокурором, прокурора або суду про передання кримінального провадження компетентному органу іншої держави розглядаються уповноваженим (центральним) органом України протягом двадцяти днів з моменту надходження (ч. 1 ст. 599). Законодавцем також передбачені вимоги щодо змісту та форми такого клопотання, і які додатки до нього додаються.

Передання провадження умовно можна поділити на два різновиди. Перше відбувається, коли кримінальне провадження передається без особи, яка у ньому притягується до відповідальності. Друге відбувається, коли така особа передається разом з кримінальним провадженням.

Перший різновид передання кримінального провадження відбувається, коли неможливо притягнути особу до кримінальної відповідальності в країні, де така особа вчинила злочин, оскільки особа встигла виїхати до іншої краї-